

Handout training

Drie grond- houdingen

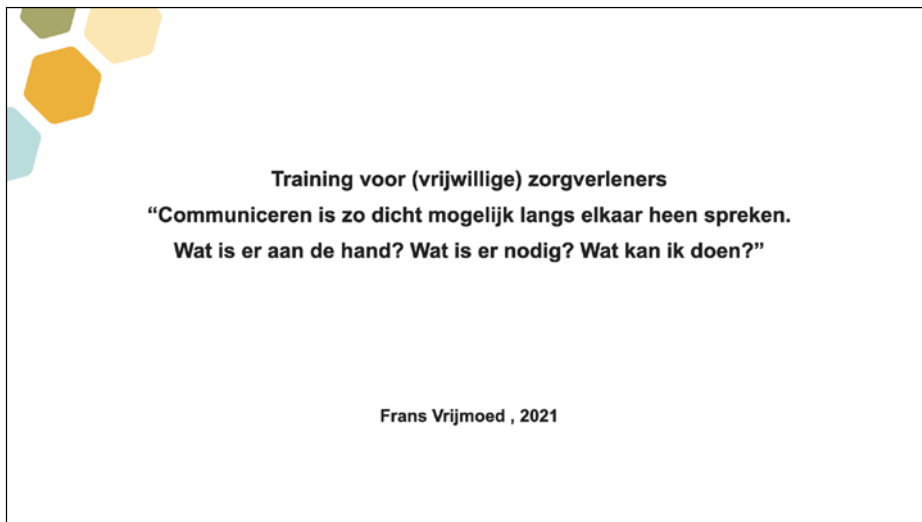
bij het levensverhaal

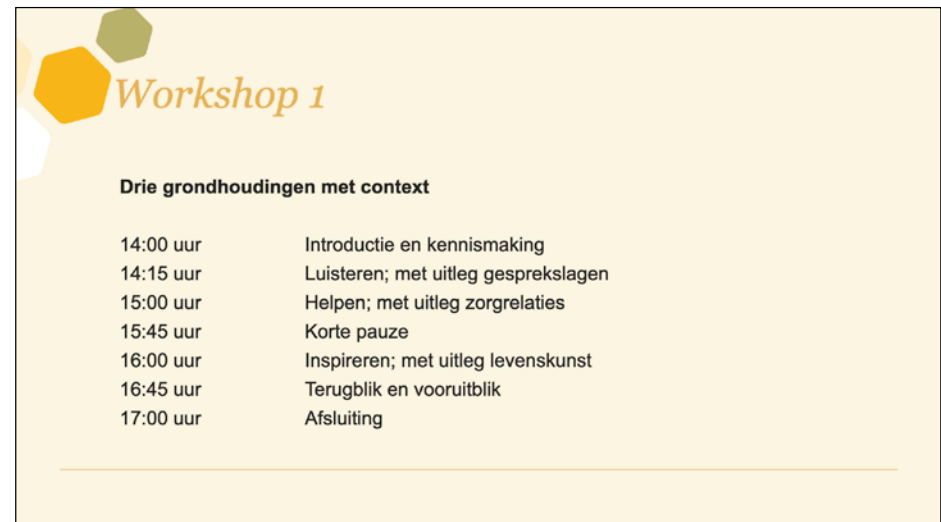
Slide 1

Slide 2

Slide 3

Slide 4

Workshop 2

Integrale oefening en verder

14:00 uur	Opfrissing, ervaringen en vragen
14:45 uur	Integraal gesprek voeren
15:45 uur	Pauze
16:00 uur	Doorverwijzen en regie
16:20 uur	Verdieping en intervisie
16:40 uur	Evaluatie(formulier)
17:00 uur	Afsluiting

Slide 5

Drie grondhoudingen

- Luisteren
- Helpen
- Inspireren

Slide 6

Rollen

Grondhouding	Rol
 Luisteren	Metgezel
 Helpen	Helper
 Inspireren	Getuige

Casus 'voorlezen', thuis afspelen en op reflecteren
https://www.youtube.com/watch?v=2pD6GcwgI_s

Slide 7

Luisteren

Luisteren en wat daarbij komt kijken

- Veilige ruimte
- Spiegelen
- Verhelderen
- Verdiepen

Meeleven en goed afronden

*Vraag voor thuis bij de video: Hoe ging het luisteren in beide delen van het filmpje?
 Wat zou jij anders doen en waarom?*

Slide 8

Helpen

De ander verder helpen op de levensweg

- Verkennen mogelijkheden
- Afwegingen maken
- Keuzes maken
- Reflecteren

Vraag voor thuis bij de video: Hoe ging het helpen in beide delen van het filmpje?

Slide 9

Inspireren

Vanuit jezelf iets vertellen

- Aansluiten op de ander
- Behoedzaam iets nieuws vertellen
- Persoonlijke leerweg, vb zicht op hoop
- Verzoenen, met vrede verder kunnen

Vraag voor thuis bij de video: Wat zag je in de video over inspireren, wat zou jij doen?

Slide 10

Levenskunst

Levensvragen: niet zo vanzelfsprekend'

Slide 11


```
graph LR; A[Levensverhaal] --> B[Levensvragen]; B --> C[Levensbeschouwing]
```

Slide 13

Het levensverhaal

- Levenservaringen
- Regie
- Klemtonen

Slide 14

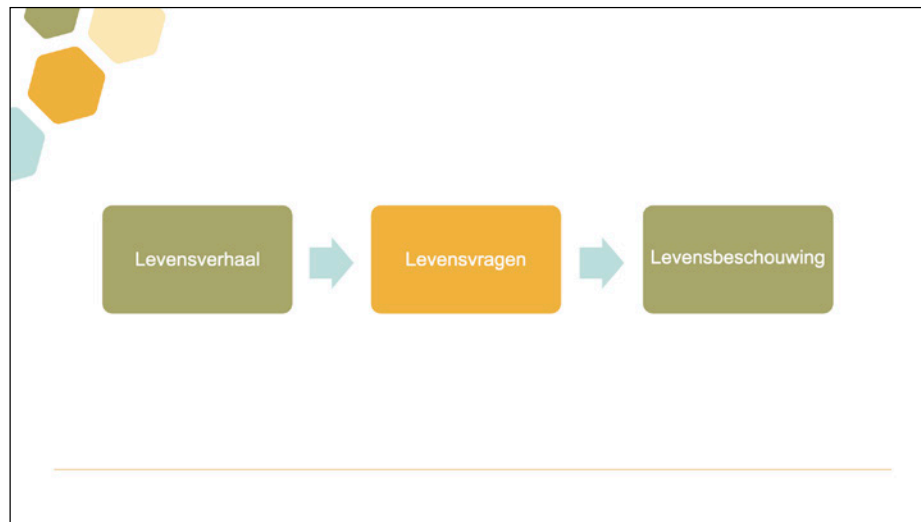
Het levensverhaal

Vier lagen

- Feiten (zintuigelijke waarneming)
- Gevoelens (emoties)
- Identiteit (persoonlijkheid)
- Betekenis (zingeving)

Thuisopdracht 1: Herken de lagen in een levensverhaal

Slide 15

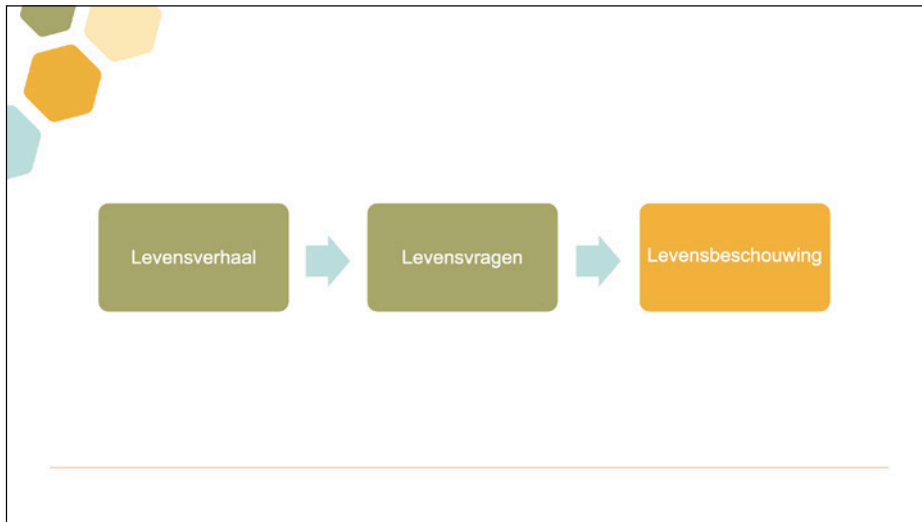
Slide 16

Levensvragen bij het levensverhaal

- Vragen over betekenis, zingeving
- Borrelen op uit gewone verhalen

Thuisopdracht 2: Bedenk een levensvraag en leg uit waarom het een levensvraag is

Slide 17

Slide 18

Van inzichten naar levensbeschouwing

Definitie uit Wikipedia:
'Een visie op het leven, wat het betekent, wat de waarde ervan is en hoe het geleefd moet worden.'

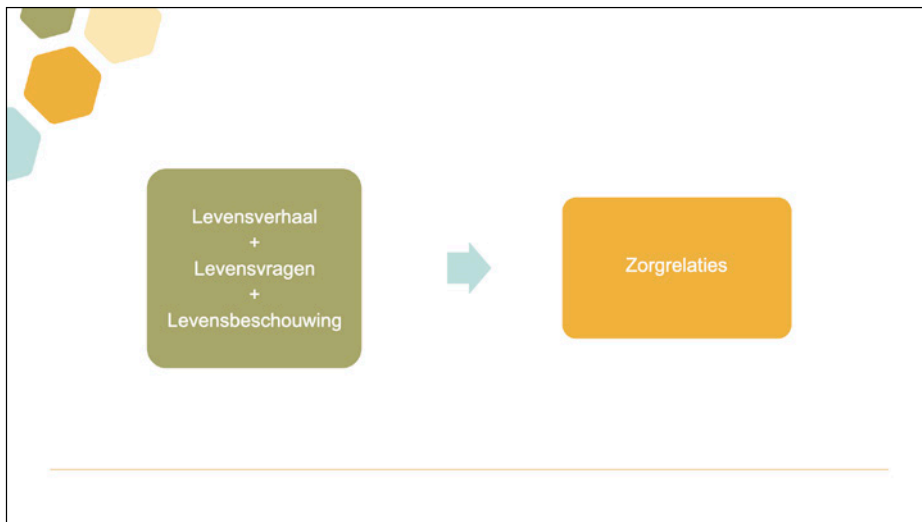
Thuisopdracht 3: Wat vind je van deze definitie, zoals van 'moet'?

Levensbeschouwing is persoonlijk en blijvend in ontwikkeling
Bricolage

Thuisopdracht 4: Wat staat centraal in jouw levensbeschouwing?

The slide has a decorative pattern of overlapping hexagons in shades of green, yellow, and blue in the top-left corner. A thin orange horizontal line is at the bottom.

Slide 19

Slide 20

Geestelijke zorgverlening

De zorgverlener heeft een zorgrelatie met:

- zichzelf
- de ander
- derden

The slide has a decorative pattern of overlapping hexagons in shades of green, yellow, and blue in the top-left corner. A thin orange horizontal line is at the bottom.

Slide 21

Relatie zorgverlener met zichzelf

De zorgverlener als diamant, als veelzijdig mens

- Wat neem ik mee naar mijn werk? Bewustzijn en leegmaken, congruentie.
- Wat voor type mens ben ik, hoe reageer ik van nature

Thuisopdracht 5: Hoe ga ik om met wat ik ervaar in mijn werk?

Slide 22

Relatie zorgverlener met de Ander

Wat doe je, als je een onbegrensde verantwoordelijkheid voelt voor een Ander, en jouw begrenzing om daarin te kunnen voorzien? (vrij naar Levinas, 1953)

Slide 23

Valkuilen

- Eigen mening
- Emotionele betrokkenheid
- Halo-effect (maakt één zwaluw al een zomer?)
- Horn-effect (overschaduwet een negatief aspect het gesprek?)
- Vooroordeel
- Projectie
- Stemming
- Ervaring

Slide 24

Relatie zorgverlener met derden

- Derden voor de zorgverlener,
- Intro 'Australië'

Thuisopdracht 6: Hoe is sprake van derden in de video, wat herken je daarvan in jouw zorgverlening?

Slide 25

Terugblik en vooruitblik

- Hoe ging het, wat heeft geholpen en hoe, wat méér wil je leren? Tips?
- Vooruitblik naar workshop 2; 'thuis' oefenen en reflecteren

Slide 27

Workshop 2

- Ervaringen
- Vragen
- Groepsoefening
- Hoe verder?

Slide 28

Workshop 2

Integrale oefening en verder

14:00 uur	Opfrissing, ervaringen en vragen
14:45 uur	Integraal gesprek voeren
15:45 uur	Pauze
16:00 uur	Doorverwijzen en regie
16:20 uur	Verdieping en intervisie
16:40 uur	Evaluatie(formulier)
17:00 uur	Afsluiting

Slide 29

Opfrissing, ervaringen en vragen

- Samenvatting grondhoudingen, levenskunst en zorgrelaties / workshop 1
- Welke ervaringen heb je sindsdien gehad? Merk je verschil? Welk verschil?
- Wat hielp en hoe? Wat blijkt lastig? Wat zou je verder kunnen helpen?

Slide 30

Rollen

Grondhouding	Rol
 Luisteren	Metgezel
 Helpen	Helper
 Inspireren	Getuige

Grondhoudingen – het rollenspel

Slide 31

Rollenspel

Groepsoefening integraal GV-gesprek

- Binnencirkel, buitencirkel
- Onderbreking mogelijk
- Reflectie cliënt en zorgverlener
- Feedback omstanders

Slide 32

Rollenspel 1/3

Rollenspel – over een thema zoals eenzaamheid, oefening in het wisselen en combineren van grondhoudingen bij het levensverhaal. (voorbereiden 5 min, spelen met onderbrekingen 20 min, reflectie 5 min, discussie en advies 20 min, wat hielp 5 min, afronding door trainer 5 min)

Een binnenkring van twee cursisten en een buitenkring van de overige cursisten

Slide 33

Rollenspel 2/3

Twee cursisten spelen aan de hand van een thema een rollenspel. De een speelt bijvoorbeeld een eenzame oudere, en de ander speelt een vrijwillige thuisbezoeker.

De omstanders verdelen de drie grondhoudingen onder elkaar, proberen deze te herkennen in het gesprek, en kijken hoe zij worden ingezet en afgewisseld.

Slide 34

Rollenspel 3/3

Het rollenspel wordt nu en dan onderbroken door de trainer met vragen over het verloop en hoe verder, tips tussendoor. De spelers mogen de omstanders of trainer om advies vragen.

1. De zorgontvanger geeft een korte reflectie
2. Omstanders bespreken het gesprek en formuleren een advies
3. De zorgverlener vertelt wat hielp
4. De trainer rondt de oefening af

Slide 35

Hoe verder?

- Leren
- Geestelijk verzorger inschakelen
- Zorgregie
- Feedback en intervisie
- Adviezen

Slide 36

Levenlang leren

- Leren in de praktijk, zelf doen, observeren, evalueren
- Groei naar onbewust (geautomatiseerd) competent, ruimte voor kennisverbreding en non-verbale communicatie
- Bespreek werken met grondhoudingen in intervisie met collega's

Slide 37

Geestelijk verzorger inschakelen

- Wanneer en hoe betrek je een geestelijk verzorger erbij?
- ABC-model
 - Aandacht
 - Begeleiding
 - Confrontatie (Crisis/interventie)

Slide 38

Zorgregie

- Doorverwijzer, bemiddelaar, bewaker; hoe zie je jouw rol in de praktijk van je werk? Wat lijkt je ideaal?

Slide 39

Feedback

Wat hielp vandaag en hoe wil je verder?

- Intervisie en planning
- Wil je het evaluatieformulier invullen?

Slide 40

Feedback

DANKJEWEL VOOR MEEDOEN!

Slide 41

Literatuur

- Levinas (Duyndam & Poorthuis, 2003)
- Zorg voor het verhaal (Ganzevoort & Visser, 2007)
- Werken met diepgang (Mulder & Snoek 2012)
- Ruimte om te sterven (Leget, 2012)
- Zingevende gespreksvoering (Vosselman & van Hout, 2013)
- www.geestelijkeverzorging.nl
- www.cvl-flevoland.nl, versiebeheer 3GH
- Verantwoordelijkheid voelen (Levinas) <https://www.youtube.com/watch?v=ZJF-JbRBh64>
- <https://www.schoolvoortraining.nl/wp-content/uploads/2015/04/Trainen-met-de-methode-van-Karin-de-Galan.pdf>

Slide 42

